

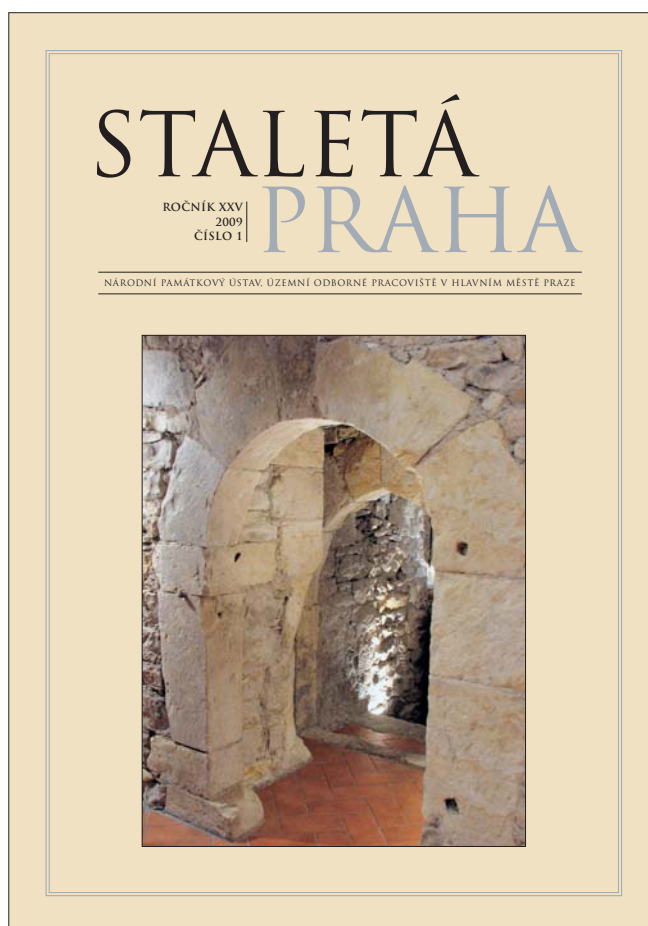
RECENZE

OŽIVENÁ STALETÁ PRAHA

Pražské pracoviště Národního památkového ústavu v minulosti (ať již se jmenovalo jakkoliv) pravidelně vydávalo sborník *Staletá Praha*. Ve své řadě tak dospělo v roce 1992 ke svazku 22. Pak přestalo být svým zřizovatelem, Magistrátem hlavního města Prahy, v tomto směru dotováno, a následně tak spatřily světlo světa čísla 23 (1997) a 24 (2003), která pokračovala v monotematickém zaměření každého sborníku a z nichž na druhé byla získána dotace MK ČR. Nicméně na konci první dekády 21. století vyústily přímé a nepřímé tlaky na zvýšení publikační činnosti a na potřebu získávání bodového hodnocení, nutného předpokladu k úspěchu v žádostech o grantové projekty, k obnovení pravidelného vydávání periodika.

Staletá Praha tak od roku 2009 vychází jako recenzovaný časopis s periodicitou dvou čísel ročně, v novém formátu a úpravě, a lze jej s trochou nadsázky označit se časopis sesterský k *Průzkumům památek*. Garantem vydání prvního obnoveného ročníku 25 se stal archeologický odbor, jednak pro své početnější publikační zkušenosti, především však proto, že se v jeho řadách našla osoba, která se do tohoto tak trochu „sebevražedného“ úkolu pustila. Byla jí Jarmila Čiháková, která se nedala odradit ani skepsí svých starších kolegů. Na tomto místě je nutné upozornit, že práce na kompletní přípravě časopisu nezměnily strukturu a množství dosavadních úkolů ani J. Čihákové, ani dalších zúčastněných pracovníků. Díky především jejímu nezměrnému úsilí se výsledek dostavil.

Ročník 25 je, jak vyplývá z výše uvedené geneze vzniku, téměř kompletně archeologický. Číslo 1 obsahuje klíčový příspěvek J. Čihákové *Opevnění Malé Strany od 9. do 13. století*, problematice středověkých komunikací se věnují články T. Cymbalaka a J. Podlisky *Nové objevy středověkých komunikací na Malé Straně v Praze* a J. Havrdy a M. Trymla *Středověké dlažby na Starém Městě pražském*. Číslo doplňuje informace Z. Dragouna *Nově odhalený sklep v domě čp. 604/I na Staroměstském náměstí* a jediný nearcheologický příspěvek ročníku od J. J. Outraty *Rekonstrukce nádraží ve Vršovicích*. Přínosná je i část bibliografická, která přináší rejstříky dosavadních 24 čísel *Staleté Prahy*, které nejsou pouze autorské, ale i místní a tématické. Závěrečnou část tvoří drobné aktuality. Poněkud rozsáhlejší druhé číslo přináší příspěvky J. Podlisky *Nové poznatky o podobě osídlení v zázemí Týnského dvora na Starém Městě v Praze*, J. Čihákové *Datování a skladba románské dlažby vysehradského typu*, J. Havrdy a M. Trymla *Kláštery magdalenitek a dominikánů u sv. Maří Magdalény na Malé Straně v Praze*, Z. Dragouna *Pražské románské domy po sedmi le-*

tech, M. Selmí Wallisové *Židovský hřbitov ve Vladislavově ulici*, T. Cymbalaka a J. Řeháka ml. *Zásobování vodou u jednoho novověkého domu na Malé Straně*, M. Vyšhlída *Keramické a porcelánové dýmky z Malé Strany*, M. Kováře a M. Hrabové *Nález raně gotických článků v domě čp. 433/I v Michalské ulici na Starém Městě pražském* a M. Omelky *Hřbitov u kostela sv. Jana v Oboře ve Šporkově ulici čp. 322/III na Malé Straně v Praze*. Bibliografická část se tentokrát věnuje Pražskému sborníku historickému a detailně rozpracovává, znovu autorsky a místně, přehledy archeologických výzkumů z *Kroniky PSH* z ročníků 8–35 (1973–2007). I druhé číslo je uzavřeno aktualitami. Oproti číslu prvnímu se již nesměle objevují i autoři z jiných institucí.

V ročníku 26 již externí autoři dominují, tématický záber se rozšiřuje i na obecné a mimopražské otázky a do re-

dakčních prací se výrazněji zapojují pracovníci dokumentace. V prvním čísle nalézáme články V. Humla a J. J. Outraty Historie a gotická podoba kostela sv. Michala na Starém Městě pražském ve 14. století, J. Sojky Jižní fasáda chrámu sv. Michala na Starém Městě pražském, J. Fridricha, I. Fridrichové-Sýkorové a J. Tyráčka Mladoacheuléenské osídlení dejvického paleomeandru Vltavy, H. Gáji Východní emporie v Čechách a na Moravě ve 13.–15. století, K. Kysilkové Příspěvek k vegetabilnímu dekoru pozdní gotiky a F. Kašíčky a P. Zahradníka „Rezidence“ v Královské zahradě Pražského hradu, dílo tří významných architektů – K. I. Dientzenhofera, A. Haffeneckera a P. Janáka. V bibliografické části zaujme výběrový autorský rejstřík všech názvových verzí Zpráv památkové péče (1937–2009), zacílený na pražskou a obecně památkářskou tematiku. I zde končí číslo aktualitami. Rovněž v roce 2010 je druhé číslo obsáhlejší. Klíčovými příspěvky jsou Dějiny karmelitánů v Praze autorů M. Höslera, G. Cetkovského, H. Čížinské a J. Hájky, pro-

blematiku moderní architekturu zastupuje článek A. Křížové a K. Hubrtové Moderní architektura Střešovic. Od celku k detailu 1. – Ořechovka. Zbývající příspěvky se věnují otázkám restaurování – Z. Dragoun, M. Tryml a J. Mjartan, Restaurování torz středověkých podlah z Dolních Chaber a Břevnovského kláštera, E. Skarolková Restaurování gotických nástěnných maleb a odkryv nových nálezů v kostele sv. Apolináře v Praze na Novém Městě, E. Skarolková, Nástěnné kresby v suterénu Schwarzenberského paláce v Praze na Hradčanech a J. Hájek, J. Mašek, J. Měšťan, J. Novotný, J. Říha a T. Skořepa, Restaurování v Hudebním divadle Karlín. Bibliografická partie doplňuje výběrový autorský rejstřík z prvního čísla o část tematickou (J. Čiháková, K. Čiháková a L. Matášková), detailní rejstřík místní bude součástí dalšího čísla. Z aktualit zasluží upozornění seznam nově vyhlášených nemovitých kulturních památek v Praze v letech 2009–2010, nově se objevuje recenzní rubrika.

Pravidelné znovuvydávání Staleté Prahy je jistě vítaným krokem v možnostech seznamování odborné i širší veřejnosti s novými poznatky (nejen) o pražských památkách. Realizace tohoto záměru přichází ovšem v dobách památkám nepříliš nakloněných, což se negativně projevuje i v této cenné snaze. Peníze na vydání si instituce musí obstarat či ušetřit zcela sama, zcela sama musí pokrýt i práce s vydáváním související, samozřejmě bez personálního posílení. Doufejme, že na dobré cestě je řešení i dalších zatím stinných stránek projektu a že se podaří vyřešit otázku ceny publikace (ročník 25 lze přímo v ústavu – Na Perštýně 12 – zakoupit za 87 Kč, první číslo ročníku 26 za 100 Kč, cena druhého čísla není zatím určena). Striktně podle ekonomických směrnic by neměla být nižší než cena výrobní, za takovou cenu by však byl časopis neprodejný, a neplnil by tedy svůj účel. Dále je možné časopis získat v prodejně Klubu za starou Prahu, v knihkupectví Fišer, v knihkupectví Karolinum, v Muzeu hlavního města Prahy, v Muzeu Karlova mostu, v nakladatelství Unicornis a ve Společnosti přátel starožitností. Neuvěřitelně komplikovaná se ukázala být technická stránka věci. Podle závazných předpisů, plných dobré víry, nebylo možné využít služeb vydavatelství, s nímž jsme měli dobré zkušenosti, a „vysoutěžená“ instituce předvádí neuvěřitelné výkony. Ne, že by nebyly řešitelné, ale pocit zmaru a ztráty času je v těchto případech nezměrný. Předpis, který nebyl dodržen ani zdaleka, je zákoník práce v partii o pracovní době a přesčasech. Přesto věříme, že vydávání bude pokračovat a poskytne prostor i řadě čtenářů těchto řádků. I když po přečtení výše uvedených skutečností je to celkem zbytečné, upozorňujeme pro klid svědomí, že příspěvky nejsou honorovány.

ZDENĚK DRAGOUN